

CONTRIBUȚIA ARHIVELOR DIGITALE ÎN CREȘTEREA VIZIBILITĂȚII CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

THE CONTRIBUTION OF DIGITAL ARCHIVES IN INCREASING THE VISIBILITY OF SCIENTIFIC RESEARCH

Silvia GORCEAG, șef secție Asistență informațională și bibliografică,
Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică.
ORCID: 0000-0002-7490-6775
gorsiltim@gmail.com

Elena LUPU, șef secție Colecții speciale,
Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică
ORCID: 0000-0001-9065-4638
elenalmd@gmail.com

Silvia GORCEAG, Head of Information and Bibliographic Assistance Section,
Republican Technical-Scientific Library
Elena LUPU, Head of Special Collections,
Republican Technical-Scientific Library

CZU: 001.9:004

DOI: 10.46727/c.v4.21-22-03-2024.p276-289

Abstract. Visibility of scientific research is paramount for its impact and relevance in academia, for advancing knowledge in the fields, for recognition and validation of scientific research results, for attracting international resources and collaborations, for influencing policies and decisions, for research output trends. The article reveals the ways in which this can be achieved. It determines the significant effect of digital archives in increasing the visibility of scientific research and the crucial role they play in facilitating access to information, accelerating dissemination of results, increasing citations, preservation and sustainability, and promoting transparency and reproducibility in science. The paper presents the impact of NCEI scientific researchers' results in digital repositories, which allows quick and easy access from any corner of the world to scientific work, removing geographical and institutional barriers, increasing the possibility of collaboration between researchers and fostering the exchange of ideas and knowledge. Thus defining the extent to which research results are known and recognised. Considering that there is great interest in the practical aspect of implementing research and scientific results, one of the conclusions stresses that it is relevant to emphasise the importance of digital archives in increasing.

Keywords: Open Science, scientific research, digital archive, visibility, researcher, scientific paper.

Introducere

Vizibilitatea producției științifice și a identității digitale a cercetătorilor din societatea cunoașterii implică transformarea practicilor profesionale de publicare și diseminare a constatărilor acestora. Însă, mai mult decât procesul de cercetare, modul în care rezultatele sunt publicate și diseminate face diferența asupra impactului dezvoltării științifice. Definiția de bază din dicționar ne spune: *vizibilitatea - însușirea de a fi vizibil*. [1]. Vizibilitatea, în domeniul științific, este percepută ca prezența cercetătorilor în mediul online: identificarea, poziționarea și citările pe care le primește un autor pentru realizarea cercetărilor în comunitatea științifică. Funcția substanțială a cercetării este producția științifică. Publicarea cunoștințelor, ideilor în

articole științifice, cărți, capitole de carte, teze de doctorat, depozite și reviste constituie principala sursă de diseminare științifică, devenind din ce în ce mai importantă în cadrul profesional. Congresele, conferințele, revistele, reportajele, mass-media tradițională au fost metodele de diseminare științifică în trecutul recent. Procesul lent de publicare, dar și costul ridicat îngreunau accesul la informațiile științifice. În prezent, împărtășirea cercetării și a resurselor academic-științifice prin platforme virtuale, bloguri, pagini web și rețele sociale devin o sarcină mult mai ușoară cu tehnologiile digitale, ele fiind cele care permit cercetătorilor să investigheze, să învețe, să inoveze, să creeze, să co-creeze, să publice, să partajeze și să participe activ online. Acestea au deschis posibilitatea de îmbunătățire a vizibilității și comunicarea cunoștințelor prin interacțiunea socială, diseminarea conținutului, conversia revistelor științifice din format tipărit în format digital și publicarea cercetărilor în acces deschis, motivele principale pentru această alegere fiind vizibilitatea publicației, creșterea numărului de citări și vizualizările pe care le pot avea. De unde rezultă asumarea unui rol proactiv și alfabetizat digital al cercetătorului pentru a dezvălui, răspândi și disemina producția științifică prin intermediul tehnologiilor digitale. În acest context, este absolut indispensabil de a sublinia rolul contribuției arhivelor digitale în creșterea vizibilității cercetării științifice și a cercetătorului. Biblioteca electronică, arhiva digitală, depozitul digital, repozitoriul – toate aceste sintagme pot fi considerate sinonime. Conform studiilor efectuate de Angela Repanovici, „depozitele digitale sunt colecții digitale care stochează și prezervă producția intelectuală a comunității academice, sunt componenta principală în reforma comunicării academice prin stimularea inovării într-o structură de publicare dezagregată și indicatori intangibili ai calității de cercetare, crescând vizibilitatea, prestigiul și valoarea publică” [27].

Arhivele digitale științifice sunt o colecțiile de resurse digitale ce conțin informații științifice, cum ar fi articole de cercetare, studii științifice, date experimentale, pre-printuri, lucrări de conferință, cărți electronice și alte materiale relevante pentru comunitatea științifică. Fiind concepute pentru a facilita accesul la resursele științifice și pentru a încuraja colaborarea și schimbul de cunoștințe între cercetători din diferite domenii științifice, ele pot fi gestionate de diferite organizații sau instituții, cum ar fi edituri științifice, universități, biblioteci sau organizații de cercetare, incluzând funcționalități avansate pentru căutare, indexare și gestionare a conținutului, astfel încât utilizatorii să poată găsi rapid și eficient resursele de care au nevoie pentru lucrările lor de cercetare sau studiu. Arhivele digitale sunt decisive în diseminarea și conservarea cunoștințelor științifice, oferind un mediu sigur și accesibil pentru stocarea și distribuirea materialelor științifice [2]. De asemenea, facilitează procesul de revizuire și de evaluare a calității lucrărilor științifice, contribuind, astfel, la îmbunătățirea transparenței și fiabilității cercetării științifice. Impactul semnificativ al arhivelor digitale în creșterea vizibilității cercetării științifice se reflectă în mai multe moduri. Impactul semnificativ al arhivelor digitale în creșterea vizibilității cercetării științifice se reflectă în mai multe moduri. Disponibilitatea globală elimină barierele geografice și temporale permițând cercetătorilor din întreaga lume să acceseze lucrările științifice și datele de cercetare, beneficiind de acces rapid și facil la cele mai recente descoperiri și resurse din domeniile lor de interes. Echiparea cu instrumente avansate de căutare și filtrare, facilitează identificarea și descoperirea lucrărilor relevante pentru cercetători. Aceste instrumente permit explorarea rapidă a unui vast volum de informații, ajută la găsirea resurselor potrivite pentru proiectele de cercetare [23].

Arhivarea electronică are multiple avantaje față de arhivarea tradițională pe suport hârtie: spațiu redus, accesibilitate îmbunătățită, căutare și recuperare eficientă, securitate îmbunătățită, durabilitate [4].

Cu toate acestea, arhivarea electronică necesită gestionarea atentă a datelor și implementarea unor politici și proceduri adecvate pentru a asigura siguranța și integritatea informațiilor pe termen lung. De asemenea, sunt necesare preocupări legate de securitatea cibernetică pentru a proteja datele împotriva accesului neautorizat sau a pierderii lor. Informațiile stocate și conectate în rețea prin arhivare ajută la o regăsire mai bună a informației și folosirea în mod activ a acesteia. Termenul de „arhivare electronică” se referă de fapt la un întreg proces de management a documentelor pentru stocarea și gestionarea lor [7].

Revizuirea literaturii

De mai bine de douăzeci de ani, mișcarea globală Open Access promovează activ ideile și valorile schimbului liber de cunoștințe și informații științifice în interesul public. Conceptul de Acces Deschis este utilizat astăzi activ în domeniul comunicării științifice, și anume pentru publicarea lucrărilor științifice, pentru schimbul de informații științifice, precum și pentru asigurarea accesului liber la rezultatele cercetării științifice pentru toate părțile interesate [13]. De la începutul anilor 2000, principalele concepte și prevederi ale Accesului Deschis au fost formulate în documente internaționale precum Budapest Open Access Initiative, Declarația de la Berlin privind accesul deschis la cunoaștere în științe și științe umaniste etc., care au fost semnate de sute de universități și organizații de cercetare de top din întreaga lume. În 2002, organizația publică Creative Commons a dezvoltat licențe deschise, care permit deținătorilor de drepturi de autor să-și distribuie pe scară largă și liber lucrările, iar consumatorilor posibilitatea de a le folosi în mod legal și flexibil. Astăzi, peste 2 miliarde de lucrări din lume sunt distribuite în domeniul public sub licențe Creative Commons [8].

Apariția mișcării Acces Deschis este asociată în mod firesc cu condițiile schimbării de pe piața editorială la sfârșitul secolului al XX-lea. Primele reviste cu acces deschis au apărut la sfârșitul anilor '80 și începutul anilor '90. Nu s-au concentrat pe obținerea de profit, dar au fost mai degrabă axați pe conștientizarea noilor oportunități de schimb de informații științifice. Treptat, industria editorială începe să se transforme într-o afacere care are puțină legătură cu interesele oamenilor de știință. Drept urmare, tinerii cercetători, studenți și studenți absolvenți s-au confruntat cu acces limitat la rezultatele cercetării științifice. Mișcarea pentru știința deschisă și accesul la date ia amploare, răspândită în toate țările – în primul rând Europa de Vest și America – au formulat, la începutul anilor 2000, conceptele în următoarele documente fundamentale de importanță internațională:

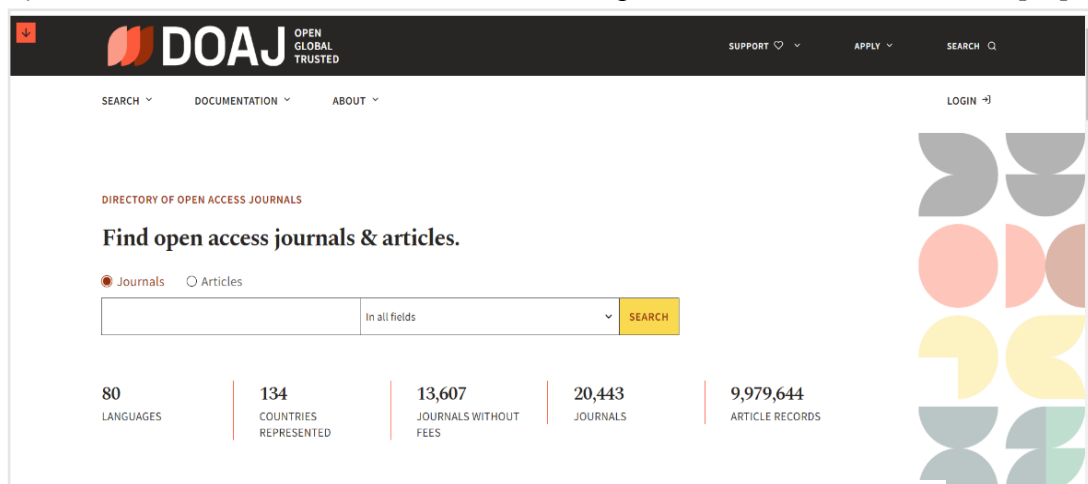
- Inițiativa pentru Acces Deschis din Budapesta (2002), lansată la o întâlnire organizată de Institutul pentru Societatea Deschisă la 14 februarie 2002 la Budapesta.
- Declarația Bethesda privind accesul deschis (2003) Publishing), proclamată la 11 aprilie 2003 la sediul Institutului Medical Howard Hughes din Chevy Chase (Maryland, SUA).
- Declarația de la Berlin privind accesul deschis la cunoaștere în științe și științe umaniste (2003) a fost adoptată la 22 octombrie 2003 în urma conferinței Societății Max Planck.

Aceste documente reflectă definiția și principiile de bază – concepte de acces deschis. Accesul deschis (OA) este acces gratuit, rapid, permanent, full-text la materiale științifice și educaționale, implementat pentru orice utilizator din rețeaua globală de informații, realizat în principal pentru reviste de cercetare evaluate de colegi. Singura restricție posibilă privind

distribuirea și reproducerea operelor este dreptul autorului de a controla integritatea textului, precum și atribuirea obligatorie a autorului la utilizare și citare. Termenul „acces deschis” a fost introdus pentru prima dată oficial în 2002 la Conferința de la Budapesta privind Accesul Deschis [10]. Esența conceptului se rezumă la următoarele definiții: acces gratuit, imediat, permanent, full-text, online la publicațiile științifice. Dacă combinăm aceste caracteristici, putem spune că modelul presupune un astfel de acces la materiale care nu este limitat de altceva decât de capacitățile tehnologice ale utilizatorului, cu alte cuvinte, „dacă ai acces la internet, atunci, ai acces”. În 2003, la un an după conferința de la Budapesta, în SUA a fost creată organizația non-profit Creative Commons (www.creativecommons.org) [8], iar un an mai târziu a apărut prima ediție a licențelor pentru materiale postate în domeniul public. Comunitatea științifică utilizează activ licențele Creative Commons.

În anul 2022, Inițiativa de la Budapesta a marcat cea de-a 20-a aniversare la care comitetul de conducere al organizației a lansat un nou set de recomandări bazate pe principiile sale originale, circumstanțele actuale și contribuțiile comunităților științifice din întreaga lume. Definiția de bază a accesului deschis, introdusă de Inițiativa de la Budapesta în 2002, a fost completată semnificativ la reuniunea din 2022, accentuând că Accesul Deschis nu este un scop în sine, ci un mijloc de a atinge alte obiective, în special echitatea, calitatea, capacitatea de utilizare și sustenabilitatea cercetării.

Potrivit Directory of Open Access Journals (DOAJ), care a fost înființată în 2003, astăzi acest sistem indexează peste 20.500 de reviste evaluate și fișiere cu acces deschis în toate domeniile științei, tehnologiei, medicinei discipline științifice, sociale și umanitare. DOAJ este platforma globală cu acces la peste 10 milioane de articole în 80 de limbi în reviste din peste 134 de țări. Peste 13.600 mii de reviste cu acces liber publică articole fără nicio taxă [13].

Fig.1. Platforma DOAJ. Sursa: <https://doaj.org/>

Numărul revistelor cu acces deschis crește în fiecare zi. Clarivate Analytics, sistemul internațional de citare științifică Web of Science, include peste 7500 de reviste cu acces deschis, peste 24 milioane de articole indexate au versiuni cu acces deschis, ceea ce reprezintă 52% din numărul total de articole indexate în sistem.

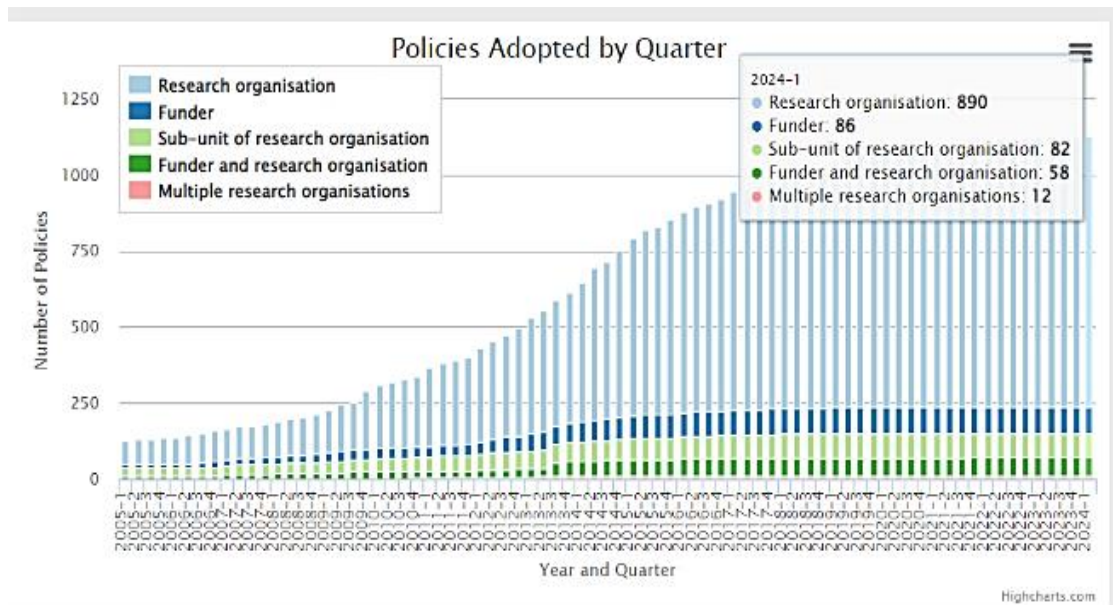
<https://clarivate.com/webofsciencegroup/solutions/open-access/>. [3].

Publicarea în acces deschis oferă avantaje atât pentru utilizatori, cât și pentru autori. Utilizatorii primesc acces permanent și gratuit la publicații și informații științifice. În condiții de finanțare limitată, multe organizații nu pot plăti abonamentele la reviste științifice și baze de

date specializate. Accesul deschis ajută la depășirea acestei bariere și mai mulți utilizatori obțin acces nerestricționat la informația științifică.

Pentru autori, publicarea unei lucrări științifice în acces deschis aduce o serie de beneficii, inclusiv recunoașterea sporită a autorului, utilizarea mai activă a rezultatelor științifice de către alții, creșterea numărului de citări și creșterea prestigiului și oportunității pentru a stabili noi legături profesionale.

Potrivit analizelor, articolele publicate în acces deschis primesc mai multe citări decât cele publicate conform modelului tradițional închis. Pentru instituțiile de cercetare și universități, mișcarea Accesului Deschis, îmbunătățește calitatea cercetării, promovează diseminarea rezultatelor științifice și crește contribuția științei la rezolvarea problemelor globale. Toată lumea poate folosi cunoștințele științifice, ceea ce înseamnă că aplicarea practică a rezultatelor științifice este îmbunătățită. Conform Registrului de arhivare obligatorie a depozitelor cu acces deschis (Registrul pentru acces liber Politici de arhivare obligatorie pentru depozite - ROARMAP), astăzi, peste 800 de universități din întreaga lume au politici de acces deschis, care precizează condițiile pentru publicarea lucrărilor științifice în arhive și depozite deschise [26].

Fig.2. Platforma ROARMAP. Sursa: <https://roarmap.eprints.org/>

Publicarea materialelor în arhivele digitale deschise pentru a fi cunoscute de comunitate impun respectarea prevederilor legislative privind drepturile de proprietate intelectuală. Garanțiile statului Republicii Moldova în domeniile cercetării și inovării, dezvoltarea accesului deschis în domeniul științei, crearea de depozite instituționale și publicarea lucrărilor științifice ale cercetătorilor în reviste cu acces deschis naționali și internaționali sunt reliefate prin Constituția RM, legislație, strategii, politici și programe naționale.

Constituția Republicii Moldova garantează dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public, statul contribuind la păstrarea, dezvoltarea și propagarea realizărilor culturii și științei, naționale și mondiale. [6].

Accesul la informații, în Republica Moldova, este reglementat prin Legea Nr. 148 privind accesul la informațiile de interes public, adoptată în 2023, ce stabilește ca principiu

„că oricine, în condițiile legii, are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale”. [21].

În anul 2022, au fost aduse modificări și reglementări ale Legii Republicii Moldova Nr. 230 privind drepturile de autor și drepturile conexe, pentru promovarea dezvoltării principiilor de acces deschis și crearea de resurse educaționale deschise. [22].

Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova, nr.259 din 15.07.2004 reglementează politica de stat în domeniile științei și inovării, garantează dreptul de acces liber și nediscriminatoriu la resursele de informații științifica-tehnologice, inclusiv protecția proprietății intelectuale [4].

În anul 2023 în Republica Moldova au fost primite două hotărâri legislative privitor la aprobarea documentelor de importanță strategică: *Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2024-2027* și *Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030* ce țin de dezvoltarea digitală, crearea unui mediu digital accesibil, sigur și incluziv, consolidarea imaginii Republicii Moldova drept națiune digitală. Realizarea acestor obiective asigură un mediu funcțional și sigur pentru dezvoltarea și utilizarea pe scară largă a soluțiilor digitale în toate sferele vieții, facilitând procesul de integrare în Uniunea Europeană [20].

În contextul cererii Republicii Moldova de aderare la Uniunea Europeană, armonizarea legislației în domeniul digitizării și accesibilității online este un aspect important. Uniunea Europeană a dezvoltat o serie de acte legislative în acest domeniu, iar statele aspirante la aderare, cum ar fi Republica Moldova, trebuie să adopte și să implementeze aceste norme pentru a alinia legislația țării cu cea a Uniunii Europene. Actele legislative ale UE includ directive și regulamente privind domeniul digital, cum ar fi Directiva privind serviciile în societatea informațională (Directiva 2000/31/CE), Recomandarea Comisiei 2011/711/EU privind digitizarea și accesibilitatea online a materialului cultural și conservarea digitală [24], Recomandarea Comisiei privind accesul la informațiile științifice și conservarea acestora [online], (UE) 2018/790 din 25 aprilie 2018 [25], Regulamentul privind protecția datelor (Regulamentul General privind Protecția Datelor - GDPR), Directiva privind drepturile de autor în piața unică digitală (Directiva 2019/790), cât și alte acte legislative relevante care vizează domeniul digital.

Organizația Internațională pentru Standardizare (ISO), una dintre cele mai vechi și mai importante organizații internaționale neguvernamentale, dezvoltă și promovează standarde internaționale pentru a facilita cooperarea internațională în diverse domenii. Prin urmare, Standardul ISO 14721:2012 *Sisteme de transfer de date și informații spațiale. Sistemul de informații pentru arhivă deschisă (OAIS). Model de referință* este un standard esențial în domeniul conservării și gestionării informațiilor digitale pe termen lung. Acest standard definește un model de referință pentru crearea și operarea unui sistem de informații pentru arhivă deschisă (OAIS). Un OAIS este un sistem conceput pentru a asigura conservarea, gestionarea și accesul pe termen lung la informații digitale, în special în ceea ce privește materialele digitale de arhivă sau de patrimoniu cultural. [19].

Accesul Deschis, Știința Deschisă, vizibilitatea producției științifice sunt teme de discuții abordate de nume cunoscute atât în mediul academic, cât și printre profesioniștii din domeniul biblioteconomiei și științelor a informării. Adept devotat al Mișcării Accesului Deschis și Știința Deschisă în Republica Moldova, dr. hab. Dna Nelly Țurcan, în lucrările sale

științifice, accentuează promovarea producției științifice prin metode digitale. Folosind experiența vastă în implementarea noilor tehnologii informaționale, aplicarea unui excepțional accent pe bunele practici în materie de date, în planuri de gestionare și partajare a datelor este în permanență dictată de necesitatea unei colaborări globale stringente și indispensabile. Publicațiile autorilor din Republica Moldova, indexate în baze de date cu Acces Deschis, pentru perioada 2011-2022, sunt în moderată creștere, aceasta vizează studiile dnei dr. hab. Nelly Țurcan. [28].

Activitatea depozitelor digitale în lume, necesitatea elaborării unor asemenea produse în orice comunitate științifică scot în evidență aspecte legate de dreptul de autor, comunicarea științifică și marketingul arhivelor digitale, acestea constituind o dovadă de acces liber la informația științifică. [27].

Condiția importantă pentru integrarea rezultatelor cercetărilor din Republica Moldova în spațiul informațional internațional este accesul deschis la publicațiile științifice, însă mai valoroasă rămâne aprecierea inovației, originalitatea lucrării științifice și creșterea performanței cercetătorilor.

Surse de date și metode aplicate

Arhivele instituționale, formate din colecții accesibile de lucrări academice care reprezintă capitalul intelectual al unei instituții, sunt create și sponsorizate pentru a sprijini în mod direct cercetarea într-un domeniu [5]. Depozitele (în engleză repository-storage) reprezintă o modalitate alternativă de diseminare a datelor științifice. Ele oferă acces gratuit și deschis la cercetările curente ale oamenilor de știință și sunt o parte integrantă a comunicării științifice. Există mai multe tipuri de depozite: tematice, instituționale, naționale, internaționale.

Conform Registrului depozitelor cu acces deschis (Registry of Open Access Repositories, ROAR) <http://roar.eprints.org/>, există peste 4.800 de depozite instituționale în lume [26].

Scopul ROAR este de a promova dezvoltarea accesului deschis prin furnizarea de informații în timp util despre creșterea și starea depozitelor din întreaga lume. Accesul deschis la cercetare maximizează accesul la cercetare și, totodată, impactul cercetării, făcând cercetarea mai productivă și mai eficientă.

Crearea depozitelor naționale (agregatoare) este sprijinită pentru dezvoltarea unei largi varietăți de cercetări la scară națională. Acesta este un sistem informatic care combină resurse individuale, fiind echipat cu capacitatea de a căuta și filtra informații și servește și ca stocare de rezervă pentru toate documentele postate pe platformă. În 2009, în Europa a fost creată Confederația Depozitelor cu Acces Deschis (COAR, <https://www.coar-repositories.org/>). Arhivele internaționale agreghează date din resurse naționale și arhive individuale din diferite țări (agregatori naționali). Cele mai cunoscute exemple sunt BASE (www.base-search.net), WorldCat (www.worldcat.org), OpenAIRE (<https://explore.openaire.eu>), CORE (<https://core.ac.uk/>).

Arhivele instituționale au devenit o parte integrantă a infrastructurii științifice deschise încă din anii 2000. Prin crearea unui astfel de produs, prin demonstrarea vieții sale științifice și intelectuale în format digital, instituția obține beneficii. Pentru a-și îndeplini rolul în procesul științific, un depozit instituțional își stabilește și îndeplinește astfel de scopuri și obiective: menținerea imaginii instituționale ca centru de cercetare științific; promovarea realizărilor științifice și a produselor intelectuale create de cercetătorii instituționali; asigurarea accesului deschis la comunitatea științifică globală; capacitatea de schimb de metadate și informații

bibliografice; asigurarea arhivării și siguranței lucrărilor, susținând formatul de publicare electronic necesar; asigurarea accesului liber la rezultatele cercetării științifice.

În Republica Moldova, instituțiile de cercetare își dezvoltă cu succes propriile arhive digitale – Repozitoriile Instituționale. Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică (BRTȘ) susține și promovează această mișcare, organizând și depozitând rezultatele științifice ale cercetătorilor INCE într-o arhivă digitală. Din 2013, BRTȘ susține și favorizează practicile și politicile Accesului Deschis și a Științei Deschise.

Repozitoriul Instituțional INCE (fig. 3) este o arhivă digitală, o platformă care oferă o oportunitate de stocare, acumulare și un punct de acces liber de încredere la rezultatele cercetării, o platformă suplimentară pentru postarea resurselor și un canal pentru diseminarea informațiilor. O bună parte din documentele regăsite alcătuiesc articolele științifice și rezumate ale rapoartelor; versiunile finale și de publicare a monografiilor; materiale ale conferințelor; rezumate ale teze; rezultate ale studiilor științifice; prezentări; adnotările; recenziile etc. Lucrările repozitoriului formează un depozit credibil de obiecte de proprietate intelectuală cu elemente pentru gestionarea materialelor digitale și a metadatelor.

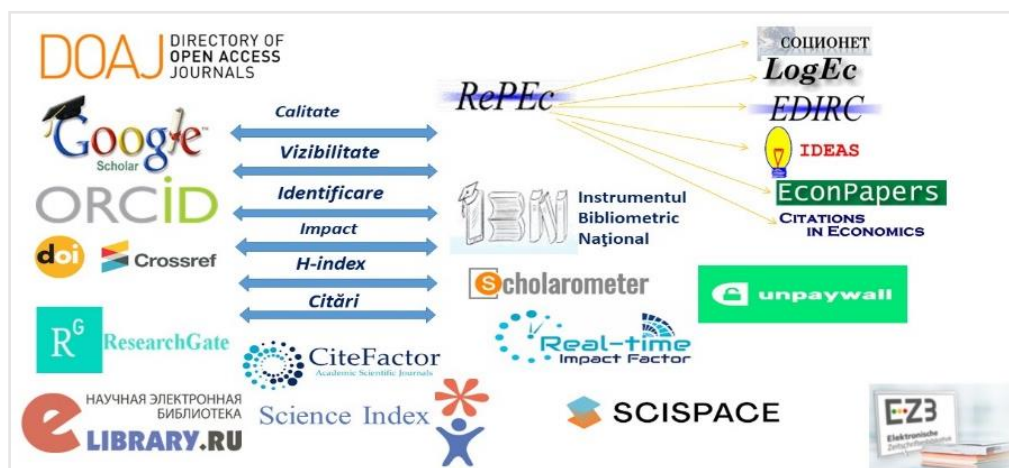
The screenshot shows the homepage of the INCE Institutional Repository. The header includes the repository name 'Repository Socio-Economic Sciences - National Institute for Economic Research' and the DSPACE logo. Below the header, there is a green banner with the repository's mission statement in both English and Romanian. The main content area is divided into two columns: 'Communities in DSpace' and 'Discover'. The 'Communities' section lists four categories: 'Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică', 'Colecția Instituțională', 'Centrul de Cercetări Demografice', and 'Secția Politici și Mecanisme de Creștere Economică'. The 'Discover' section provides filters for 'Author', 'Subject', and 'Date issued', each with a list of options and corresponding counts.

Author	Subject	Date issued
Stratan, Alexandru (119)	Republica Moldova (481)	2020 - 2023 (311)
Colesnicova, Tatiana (149)	Republic of Moldova (428)	2010 - 2019 (1542)
Novac, Alexandra (107)	economie (101)	2000 - 2009 (26)
Guliam, Tatiana (53)	finante (33)	1950 - 1959 (1)
Iatiss, Tatiana (55)	Peckybnca Moryosa (35)	
Rojco, Anacali (77)	crestere economica (31)	

Fig. 3. Repoziatoriul Instituțional INCE. Sursa: <http://dspace.ince.md/jspui/>

Un al factor care sporește performanțele cercetătorului este profilul profesional academic al cercetătorului. Creând o legătura strânsă între numele său, instituția afiliată și lucrările sale, marchează prezența lui online. Așa-numitele „rețelele sociale academice” oferă cercetătorului o vizibilitate în mediu academic online, prin oferirea indicatorilor de performanță și calitate științifică (citări) (citire, descărcare) a documentelor, precum și o serie de indicatori combinați derivați din activitatea desfășurată [14]. O vizibilitate mai amplă o oferă, totuși, prezența cercetătorului în aceste platforme sociale academice. Excluzând ambiguitatea numelui, instituției, domeniului, țara s.a. Profilurile personale de cercetător create în rețelele sociale academice au o mai mare probabilitate de regăsire a cercetătorului în mediu online, fiindcă datele sunt preluate de toate motoarele de căutare și de pe toate platformele web, însă indicatorii oferți pot să nu coincidă cu indicatorii oferți de platformele prin abonament sau cu înregistrare. Un cercetător cotate la nivel global este unul prezent în mai multe platforme și cu mai multe posibilități. Pentru a face o comparație, în fig. 4 sunt vizibile rețelele sociale academice, în care sunt prezente profilurile cercetătorilor INCE.

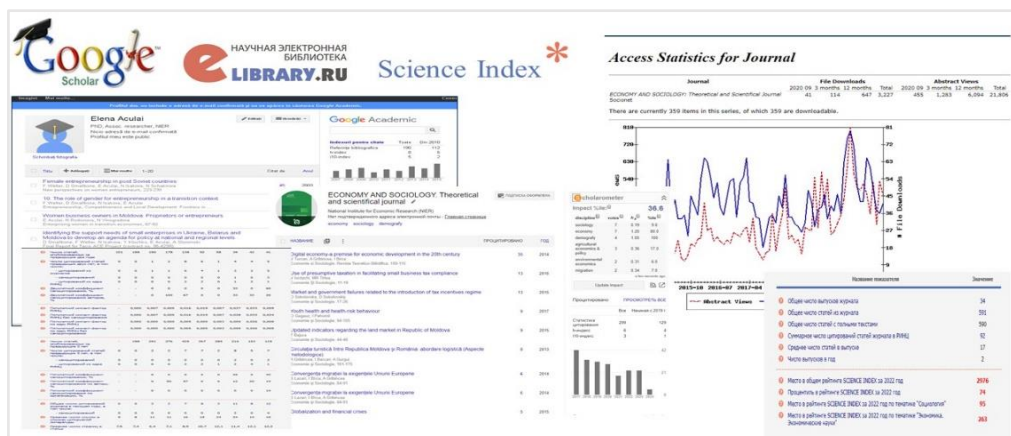

Fig. 4. Prezența cercetătorilor INCE în rețelele sociale academice

Platformele sunt studiate și prezentate cercetătorilor științifici în susținerea lor, fiind alese după principiul posibilității de a oferi informația și de a evalua performanțele cercetării științifice.

Profilul cercetătorului este instrumentul important pentru diseminarea informației și promovarea rezultatelor cercetărilor. La acest compartiment au fost studiate cele mai populare instrumente utilizate de către cercetători în crearea profilurilor personale academice. Actualmente, 100% din cercetătorii INCE au creat profiluri personale în ORCID, GoogleScholar, ResearchGate, REPEC, ș.a. Profilurile academice online le permit cercetătorilor să le fie mai vizibilă munca, sporind utilitatea cercetărilor valoroase, care, altfel, ar putea rămâne inaccesibile sau obscure. Profilurile academice online oferă o modalitate de a crește gradul de conștientizare a realizărilor lor pentru a înțelege mai bine și a îmbunătăți reputația academică.

Fig. 5. Dinamica producției științifice în ID - personale ale cercetătorilor INCE

Scopul primordial este promovarea, rezultatele cercetărilor științifice utilizând instrumente de top în comunicarea științifică. Au fost accentuate instrumentele de comunicare academică folosite pentru regăsire, analiză, publicare, diseminare și evaluare a rezultatelor științifice instituționale realizate de către cercetătorii INCE. Succesul obținut la diverse etape de cercetare se datorează implicării specialiștilor BRTȘ în procesul de promovare a publicării în acces deschis.

Un alt instrument de măsurare a vizibilității producției științifice este *Publish or Perish* (Publică sau pieri!) (fig. 6). Este un soft destinat analizei producției științifice, pentru a ajuta oamenii de știință să analizeze cercetările lor dacă au cel mai avantajos impact.

Acest soft utilizează sursele de date gratuite, cum ar fi: Crossref, Google Scholar, Google Scholar Profile, PubMed, OpenAlex, extrage date și din sursele ce necesită înregistrare: Scopus, Semantic Scholar, din sursele ce necesită abonament extern Web of Science, obține referințele [16], sursele care citează și apoi le analizează prezentând următoarele caracteristici:

- numărul total de lucrări;
- numărul total de citări;
- numărul mediu de citări pe articol;
- numărul mediu de citări pe autor;
- numărul total de lucrări ale autorului;
- numărul mediu de citări pe an;
- indicele Hirsch și parametrii de legătură;
- indicele g al lui Egghe (Egghe, 2006);
- indexul h contemporan;
- importanța vârstei în rata de citare;
- două variații ale indicelui individual h ;
- o analiză a numărului de autori pe lucrare [16].

HARZING.COM Cercetare în management internațional Online din 1999

Bine ati venit Relua Cercetare Publicații Resurse Cygna Blog ToC Magazin

Search terms	Source	Papers	Cites	Cites/year	h	g	h-index	h-index...	Search terms	Source	Papers	Cites	Cites/y...	h	g	h-index...	h-index...	
Alexandra Novac	Google Scholar	47	27	27.00	2	4	2	2.00	Alexandra Novac	Google Scholar	55	39	3.00	3	4	2	0.15	1
Alexandra Novac	Google Scholar Profile	4	9	9.00	1	3	1	1.00	Alexandra Novac - Doctor in Ec...	Google Scholar Profile	4	10	0.91	2	3	1	0.09	1
Alexandra Novac	Google Scholar Profile	44	25	25.00	2	4	2	2.00	Alexandra Novac - National Ins...	Google Scholar Profile	50	37	2.85	3	4	2	0.15	1
Alexandru Stratan	Google Scholar	204	405	405.00	9	16	6	6.00	Alina Ianioglo	Google Scholar	45	276	30.67	7	16	7	0.78	4
Alexandru Stratan	Google Scholar Profile	205	467	467.00	10	16	6	6.00	Alina Ianioglo - National Institu...	Google Scholar Profile	84	481	40.08	9	21	8	0.67	5
Alina Ianioglo	Google Scholar	42	188	188.00	7	13	7	7.00	Bucuceanu-Viabre Mariana - R...	Google Scholar	63	115	7.19	6	9	4	0.25	2
Alina Ianioglo - NI	Google Scholar Profile	73	399	399.00	9	19	8	8.00	Bucuceanu-Viabre Mariana - R...	Google Scholar Profile	82	142	8.88	7	10	4	0.25	2
Bucuceanu Viabri	Google Scholar	51	95	95.00	5	8	4	4.00	Ciobanu Mihail	Google Scholar	113	111	5.29	6	7	3	0.14	2
Bucuceanu Viabri	Google Scholar Profile	73	122	122.00	6	9	4	4.00	Ciobanu Mihail - scientific rese...	Google Scholar Profile	91	40	5.71	3	5	2	0.29	2
Ciobanu Mihail	Google Scholar	98	146	146.00	5	11	2	2.00	Cristina Ungur	Google Scholar	39	33	2.54	3	4	2	0.15	1
Ciobanu Mihail	Google Scholar Profile	73	13	13.00	2	3	1	1.00	Cristina Ungur - National Instit...	Google Scholar Profile	48	36	2.77	3	4	2	0.15	1
Corina Gribincea	Google Scholar	106	113	113.00	4	8	3	3.00	Ecaterina Gingoras	Google Scholar	25	12	1.33	2	2	2	0.22	1
Corina Gribincea	Google Scholar Profile	30	24	24.00	3	4	2	2.00	Ecaterina Gingoras - Centre for ...	Google Scholar Profile	26	25	2.78	3	4	2	0.22	1
Cristina Ungur	Google Scholar	40	30	30.00	3	4	2	2.00	Gribincea Corina	Google Scholar	109	130	9.29	4	8	3	0.21	2
Cristina Ungur	Google Scholar Profile	40	30	30.00	3	4	2	2.00	Gribincea Corina - Scientific res...	Google Scholar Profile	114	126	9.00	4	8	3	0.21	2
Ecaterina Gingoras	Google Scholar	26	15	15.00	2	3	2	2.00	Inina Pahomii	Google Scholar	29	42	5.25	4	5	3	0.38	2
Ecaterina Gingoras	Google Scholar Profile	21	13	13.00	2	3	2	2.00	Inina Pahomii - scientific resear...	Google Scholar Profile	31	55	6.88	4	6	3	0.38	2
Gribincea Corina	Google Scholar	20	101	101.00	4	8	3	3.00	Olga Gagauz	Crossref	19	23	1.77	2	4	2	0.15	2
Gribincea Corina	Google Scholar Profile	26	40	40.00	5	5	3	3.00	Olga Gagauz - National Institut...	Google Scholar Profile	120	339	15.41	10	15	7	0.32	3
Inina Pahomii	Google Scholar	27	40	40.00	5	5	3	3.00	Olga Gagauz, Sociology demo...	Google Scholar	22	60	6.00	4	7	3	0.30	2
Inina Pahomii - sci...	Google Scholar Profile	27	40	40.00	5	5	3	3.00	Rodica Percun	Google Scholar	109	216	8.84	6	12	4	0.16	2
Olga Gagauz	Google Scholar	99	216	216.00	7	12	5	5.00	Rodica Percun - PhD, head of ...	Google Scholar Profile	106	183	7.32	5	10	3	0.12	2
Olga Gagauz - Na...	Google Scholar Profile	108	283	283.00	9	13	6	6.00	Tatiana Colescnicova	Google Scholar	103	91	6.07	5	7	3	0.20	2
Rodica Percun	Google Scholar	98	172	172.00	5	10	4	4.00	Tatiana Colescnicova - PhD, Ass...	Google Scholar Profile	109	105	7.00	6	8	4	0.27	2
Rodica Percun - ...	Google Scholar Profile	95	153	153.00	5	9	3	3.00	Tatiana Gutium	Google Scholar	114	258	18.43	8	11	7	0.50	3
Tatiana Colescnicova	Google Scholar	95	80	80.00	4	6	3	3.00	Tatiana Gutium - Academy of E...	Google Scholar Profile	85	265	26.50	8	10	7	0.70	3
Tatiana Colescnicova	Google Scholar Profile	100	71	71.00	5	6	3	3.00	Tatiana Tabac	Google Scholar	29	33	2.20	3	5	2	0.13	2
Tatiana Gutium	Google Scholar	93	178	178.00	6	9	6	6.00	Tatiana Tabac - scientific resear...	Google Scholar Profile	16	53	5.89	3	7	3	0.33	2
Tatiana Tabac	Google Scholar	26	28	2.00	3	5	3	0.21	Timofei Olga	Google Scholar	41	34	2.27	3	5	3	0.20	1
Tatiana Tabac - sci...	Google Scholar Profile	16	41	5.13	3	6	3	0.38	Timofei Olga - Institutul Națio...	Google Scholar Profile	49	44	2.93	4	5	3	0.20	1
Timofei Olga	Google Scholar	34	38	2.00	3	5	3	0.21	Tudor Bajura	Google Scholar	64	61	3.81	4	6	4	0.25	1
Timofei Olga - Ins...	Google Scholar Profile	42	36	2.57	4	5	3	0.21	TUDOR BAJURA - Institutul Nat...	Google Scholar Profile	64	67	4.19	5	7	4	0.25	1
Victoria Clipa	Google Scholar	39	82	5.86	5	8	3	0.21	Victoria Clipa	Google Scholar	39	67	5.80	6	9	3	0.20	1
Victoria Fala	Google Scholar	10	0	0.00	0	0	0	0.00	Victoria Fala - Scientific resear...	Google Scholar Profile	31	97	6.93	6	9	3	0.21	1
Victoria Fala - Sci...	Google Scholar Profile	25	81	6.23	6	8	3	0.23	Vionica Popa	Google Scholar	188	300	13.04	7	14	5	0.22	4

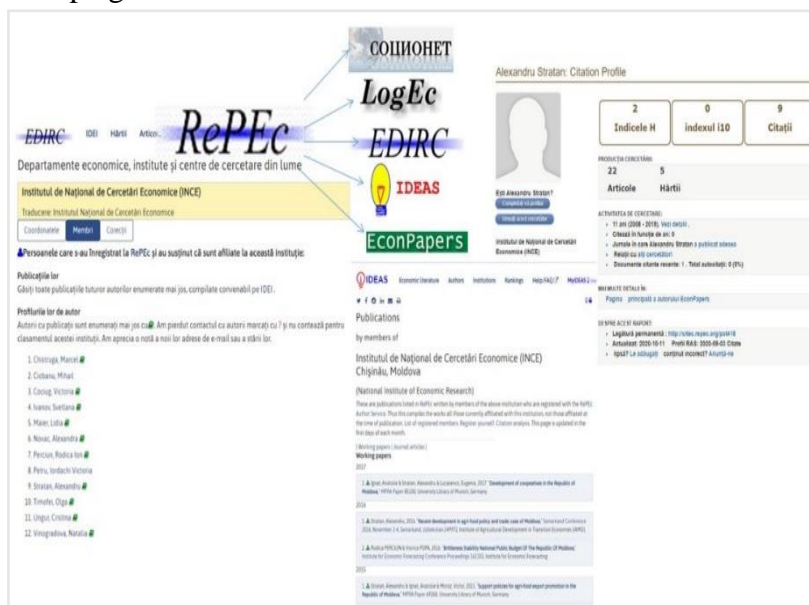
Select an existing search to inspect or modify it, or click one of these buttons to create a new search.

Fig. 6. Vizibilitatea cercetărilor INCE, în mediul academic

Sursa: <https://harzing.com/resources/publish-or-perish>

RePEc (Research Papers in Economics) (Fig.7) este o inițiativă care urmărește sporirea diseminării cercetării în economie și domeniile conexe, ceea ce face cercetarea mai accesibilă atât pentru autori, cât și pentru cititori. Pune la dispoziția fiecăruia informația care a trecut o sintaxă simplă, dar riguroasă, care poate fi citită de mașină. Acestea pot fi apoi oglindite automat și puse la dispoziția publicului pe diferitele site-uri web RePEc. Unele servicii RePEc completează aceste date cu informații suplimentare, cum ar fi citări sau detalii despre autor. RePEc este un facilitator care organizează datele pentru ca alții să le folosească. INCE ca

instituție de cercetare în domeniul economic este înregistrat în platforma academică REPEC, care oferă o evaluare instituțională și prezintă clasamentul dintre instituțiile de cercetare atât din țară cât, și cu cele de peste hotare. REPEC include mai multe servicii pentru instituție și pentru cercetători, cum ar fi: CitEc, ColEc, Socionet, Agregator de blog EconAcademics, EconPapers, EDIRC, IDEI, LogEc, NEP, Serviciul de autor RePEc, RePEc Biblio, Genealogia RePEc, Comitetul de plagiat RePEc.

Fig. 7. Platforma academică REPEC

Sursa: <http://repec.org/>

Concluzii

Vizibilitatea producției științifice și a identității digitale a cercetătorilor științifici este o responsabilitate atât individuală, cât și instituțională. Uniformitatea semnăturii autorului și afilierea instituțională în cercetare sunt elemente cheie pentru realizarea recunoașterii și poziționării academic-științifice bazate pe producția științifică.

Acest studiu relevă importanța tehnologiei în cercetare și necesitatea formării cercetătorilor științifici în modul de creare și gestionare a profilurilor lor prin normalizarea semnăturii științifice pentru a evita ambiguitățile, prin deținerea unei identități digitale unice și gestionarea profilurilor prin tehnologiile digitale care au cel mai mare impact și vizibilitate. Rezultatele obținute în această cercetare afirmă că formarea cercetătorilor științifici privind vizibilitatea producției științifice și identitatea digitală prin tehnologiile digitale contribuie la consolidarea imaginii și prestigiului atât a cercetătorilor, cât și a instituției pe care o reprezintă. Dacă cercetătorul are profil public academic în variate rețele de socializare academice, cu atât vizibilitatea și impactul lui este mai mare, acestea sunt statistici care se reflectă în numărul de citări și descărcări pe care le primește pentru munca sa.

Deschiderea către colaborare este una dintre caracteristicile defnitorii ale arhivelor digitale încă de la bun început. Provocările prezentate de arhivarea și conservarea datelor digitale sunt, pur și simplu, prea mari pentru a fi rezolvate de persoane sau organizații individuale. Anume parteneriatele avansează domeniul în ultimul deceniu, unde cunoștințele și abilitățile necesare pot fi dezvoltate în cadrul instituțiilor și al sectorului patrimoniului științific pentru a se asigura că inițiativele actuale de arhivare web sunt sustenabile.

Web-ul arhivat este un obiect de studiu și este depusă multă muncă pentru a construi infrastructuri și rețele de cercetare. Dar este necesar de a promova și a conștientiza disponibilitatea arhivelor web, modul în care acestea pot fi utilizate ca resurse pentru cercetare.

În mare parte, arhivele digitale au devenit un instrument valoros pentru cercetători în creșterea vizibilității cercetării științifice, facilitând accesul, diseminarea și colaborarea în cadrul comunității științifice și promovând progresul și inovația în diverse domenii, contribuie la conservarea, accesibilitatea și utilizarea eficientă a informațiilor și patrimoniului cultural și istoric, având un impact pozitiv asupra societății și dezvoltării umane în ansamblu. Cu toate acestea, cercetătorii ar trebui să fie, de asemenea, conștienți de responsabilitatea care vine odată cu utilizarea datelor, inclusiv să fie corecți, să se implice în feedback-ul cu comunitățile și practicile responsabile de citare.

Relevanța studierii depozitelor digitale ale resurselor informaționale este determinată de necesitatea înțelegerii proceselor trecute și contemporane de dezvoltare a mediului digital, ceea ce permite construirea strategiilor pentru promovarea viitoare a arhivelor digitale cu maximă eficiență și valoare pentru societate. În conținutul arhivelor digitale, putem vedea rolul și importanța în schimbare a spațiului digital în activitățile unei instituții, putem urmări tendințele de dezvoltare și putem prezice viitorul, traiectoria acestuia.

Acest studiu poate servi drept punct de referință pentru a formula strategii de formare care să ghideze bunele practici ale arhivelor digitale și să sprijine generarea de noi politici instituționale pentru îmbunătățirea vizibilității producției științifice și a identității digitale a cercetătorilor și instituțiilor din comunitatea științifică și socială.

BIBLIOGRAFIE

1. APOSTOLEANU, C., ARGATU, D., BĂRAN, G., DINU, R., DRAGOMIR, V., IGNAT, T., JURUBIȚĂ, G., LUPU, V., OLARIU, I., OSTAFE, D., PEPANOVIC, A., SOARE, T., STANCA, S., TÎRZIMAN, E. *Tratat de biblioteconomie*. Vol. 5. Coord.: M. REGNEALĂ. Asociația Bibliotecarilor din România. Ed. a 2-a rev. și adăugită. București: ABR, 2022. 548 p. ISBN 978-606-95381-2-8.
2. BOTEZAN, Iu., DRAGOMIR, V., ENACHE, I., OLARIU, I., TÎRZIMAN, E. *Tratat de biblioteconomie*. Vol. 4. Coord.: M. REGNEALĂ. Asociația Bibliotecarilor din România. Ed. a 2-a rev. și adăugită. București: ABR. 2022. 565 p. ISBN 978-606-95381-1-1.
3. CLARIVATE [citat 03.03.2024]. Disponibil:
<https://clarivate.com/webofsciencegroup/solutions/open-access/>
4. Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova: nr. 259 din 15.07.2004. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2004, nr. 125-129, pp. 12-70 [citată 6.03.2024]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110232&lang=ro#
5. COJOCARU, I., UNGUREANU, E. Crearea instrumentelor de memorie digitală pentru evaluarea științei naționale: imperative și impedimente. In: *Intellectus*. 2012, nr. 1, pp. 57-66. ISSN 1810-7079.
6. Constituția Republicii Moldova: nr. 1 din 29.07.1994. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2016, nr. 78, art. 140 [citată 16.03.2024]. Disponibil:
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142462&lang=ro#
7. CORAVU, Robert. *Biblioteca automatizată, bibliotecă digitală, bibliotecă virtuală, bibliotecă hibridă. Delimitări conceptuale* [citată 03.03.2024]. Disponibil:
8. https://www.researchgate.net/profile/Robert-Coravu/publication/295858308_Biblioteca_automatizata_Biblioteca_digitala_Biblioteca_virt

- uala_Biblioteca_hibrida_Delimitari_conceptuale/links/590993e4aca272f658fc0f18/Biblioteca-automatizata-Biblioteca-digitala-Biblioteca-virtuala-Biblioteca-hibrida-Delimitari-conceptuale.pdf
9. CREATIVE COMMONS [citat 12.03.2024]. Disponibil: <https://creativecommons.org/share-your-work/cclicenses/>
  10. CUCIUREANU, Gh., COJOCARU, I., MINCIUNĂ, V., ȚURCAN, N. *Strategia cercetării științifice: evidențe din Republica Moldova*. Chișinău: S. n., 2023. 253 p.
  11. *Declarația de la Berlin privind Accesul Deschis la Cunoștințe în domeniul Științei și Științelor Umanitare* [citat 10.03.2024]. Disponibil: http://www.bnrm.md/files/accesDedicat/Declaratia_de_la_Berlin.pdf
  12. *Dexonline: Dicționare ale limbii române* [citat 19.03.2024]. Disponibil: <https://dexonline.ro/definitie/vizibilitate/1253320>
  13. Directiva 2006/116/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe (versiune codificată). In: *Official Journal L*. 2006, nr. 372, pp. 12-18 [citat 12.03.2024]. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX%3A32006L0116>
  14. *DOAJ: Directory of Open Access Journals*. ©IS4OA, 2022 [citat 19.03.2024]. Disponibil: <https://doaj.org>
  15. GOOGLE SCHOLAR [citat 03.03.2024]. Disponibil: <https://scholar.google.com>
  16. HALE, S. A., BLANK, G., ALEXANDER, V. D. Live versus archive: Comparing a web archive to a population of web pages. In: BRÜGGER, N., SCHROEDER, R., eds. *The Web as History: Using Web Archives to Understand the Past and the Present*. London: UCL Press, 2017, pp. 45-61 [citat 14.02.2024]. Disponibil: <https://doi.org/10.2307/j.ctt1mtz55k.8>
  17. HARZING.COM. *Publish or Perish*. 2023 [citat 11.03.2024]. Disponibil: <https://harzing.com/resources/publish-or-perish>
  18. Hotărâre cu privire la aprobarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030: nr. 650 din 06.09.2023. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2023, nr. 383-386, art. 900.
  19. Hotărâre pentru aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2024-2027: nr. 1049 din 21.12.2023. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2024, nr. 20-23, art. 21.
  20. *ISO 14721:2012. Space data and information transfer systems. Open archival information system (OAIS). Reference model*. Edition 2. 2012, september. 126 p.
  21. Lege pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”: nr. 315 din 17.11.2022. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2022, nr. 409-410, art. 758.
  22. Lege privind accesul la informațiile de interes public: nr. 148 din 09.06.2023. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2023, nr. 234, art. 410.
  23. Lege privind dreptul de autor și drepturile conexe: nr. 230 din 28.07.2022. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2022, nr. 278-282, art. 578 [citat 19.03.2024]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=133204&lang=ro
  24. NASTAS, V. Accesul deschis la informația științifică: provocări în era digitală. In: *Meridian Ingineresc*. 2013, nr. 3, pp. 91-94.
  25. Recomandarea Comisiei din 27 octombrie 2011 privind digitizarea și accesibilitatea online a materialului cultural și conservarea digitală. In: *Official Journal L*. 2011, nr. 283, pp. 39-45 [citat 14.03.2024]. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:32011H0711>

26. Recomandarea Comisiei privind accesul la informațiile științifice și conservarea acestora. (UE) 2018/790 din 25 aprilie 2018. In: *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. 2018 [citată 17.03.2024]. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32018H0790>
27. *Registry of Open Access Repositories Mandatory Archiving Policies (ROARMAP)* [citată 15.03.2024]. Disponibil: <https://roarmap.eprints.org>
28. REPANOVICI, Angela. *Promovarea producției științifice prin depozite digitale*. București: Editura Academiei Române, 2010. 192 p. ISBN 978-973-27-1932-9.
29. *Știința Deschisă în Republica Moldova*: materiale ale conferinței științifice naționale, ediția a 2-a, 27-28 octombrie 2022, Chișinău. Coord.: N. ȚURCAN. Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale. Chișinău: IDSI, 2022 (Tipogr. Print-Caro). 300 p. ISBN 978-9975-3564-0-4.
30. ȚURCAN, Nelly. Arhive electronice ale biblioteconomiei și științei informării. In: *Confluente Bibliologice*. 2007, nr. 1-2, pp. 32-38. ISSN 1857-0232.
31. ȚURCAN, Nelly. *Comunicarea științifică în contextul Accesului Deschis la informație*: monografie. Chișinău: CEP USM, 2012. 324 p.
32. ȚURCAN, Nelly. Inovațiile în comunicarea științifică: utilizarea instrumentelor de cercetare. In: *Biblioteca*. 2018, nr. 6, pp. 163-169. ISSN 1220-3386.
33. ȚURCAN, Nelly. Situația privind știința deschisă în Republica Moldova. In: *Știința Deschisă în Republica Moldova = Open science in the Republic of Moldova*: studiu. Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale. Chișinău: IDSI, 2018 (Tipogr. Print-Caro). 263 p. ISBN 978-9975-3220-3-4, eISBN 978-9975-3220-4-1 [citată 17.03.2024]. Disponibil: <https://zenodo.org/record/1468418>
34. ȚURCAN, Nelly, CUJBA, Rodica, CERNĂUȚEANU, Victor. Vizibilitatea publicațiilor științifice - parte integrantă a societății cunoașterii. Analiză bibliometrică și altmetrică în baza unui repozitoriu bibliometric național. In: *Creșterea economică în condițiile globalizării: competitivitate, inovativitate, sustenabilitate = Economic growth in conditions of globalization: competitiveness, innovation, sustainability*: conferința internațională științifico-practică, ediția a 13-a, 11-12 octombrie 2018. Institutul Național de Cercetări Economice. Chișinău: INCE, 2018, vol. 2, pp. 47-54. ISBN 978-9975-3202-9-0.